

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
ku.md@regeringskansliet.se
2024-09-13

Yttrande över betänkandet Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34)

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva arbetar för goda villkor i hela landet, en god landsbygdsutveckling och en god balans mellan stad och land. Vi företräder tusentals lokala utvecklingsgrupper och stöttas av ett 40-tal medlemsorganisationer som vill att hela Sverige ska leva.

I vårt remissvar fokuserar vi på de delar av betänkandet som berör villkoren för människors möjligheter att leva, bo och verka i hela landet.

Övergripande synpunkter

- Vi anser att public service även under den kommande perioden ska ha i uppdrag att stärka den journalistiska bevakningen av svagt bevakade områden. Så länge det finns svagt bevakade områden finns anledning att stärka bevakningen.
- Vi anser att speglingsuppdraget bör innefatta skrivningen ”variation i hela landet”.
- Vi ser med oro på de förslag som antyds att utreda sammanslagningar av public service-företagens regionala verksamheter.
- Minskad medelstildelning innebär risk för nedskärning i verksamheten. Det i sin tur brukar ofta innebära centralisering. Därför anser vi att medelstildelningen bör öka eller villkoras.

8.4.6 Journalistik för hela landet.

Vi avstyrker förslaget att det inte ska ställas krav på SR och SVT att stärka den journalistiska bevakningen av svagt bevakade områden under nästa tillståndsperiod. Vi anser att kravet att stärka den journalistiska bevakningen bör gälla även för den kommande perioden. Det är för svagt att, som kommittén föreslår, enbart skriva att public service-företagen ska *ha* en bevakning av svagt bevakade områden. Så länge det finns områden som klassas som svagt bevakade områden kommer det att finnas behov av att stärka den journalistiska bevakningen av dessa områden. Först när ett område inte längre kan anses svagt bevakat är det rimligt att sluta arbeta med att *stärka* bevakningen. Redan idag finns en tendens till starkare bevakning inom den största tätorten/staden eller regionala centrat, och övriga delar av bevakningsområdet ser sig själv ligga i en medial skugga. Detta bör på ett tydligt sätt villkoras att hela Sverige ska bevakas.

Insatserna för att stärka områden med svag bevakning har gett effekt, men antalet redaktioner totalt sett har inte ökat. Det finns alltså ungefär lika många svagt bevakade områden idag som det gjorde när den innevarande tillståndsperioden inleddes. Som kommittén skriver, skulle det totala antalet redaktioner ha minskat utan SVT och SR:s satsningar på att öka sin närvaro i landet. Bevakningen skulle därmed ha blivit

ännu svagare. Kommittén skriver att det nya mediestödet möjliggör utökat redaktionsstöd för insatser i områden med svag bevakning, samtidigt som fler mediehus varnar för att det nya mediestödet kan slå hårt mot den lokala bevakningen.

Med tanke på medelstillsdelningen ser vi en risk att man väljer att dra ner på redaktioner, eftersom det innebär en stor besparing när organisationer behöver effektiviseras. Vi anser att det behöver vara ett tydligt utskrivet mål att journalistik i hela landet behöver stärkas, för att säkerställa att man inte drar ner på redaktioner vid nedskärningar.

I den förra propositionen skriver regeringen: ”Stärkt bevakning bör ses som en del av speglingsuppdraget och ska framför allt resultera i ökad bevakning av svagt bevakade områden. Uppdraget bör dock även innebära att det innehåll som har producerats lokalt, eller som på något annat sätt behandlar ett svagt bevakat område, i högre grad får utrymme i rikssändningarna. Liksom Sveriges Radio och Sveriges Television konstaterar bedöms det ökade kravet innebära ökade kostnader för företagen. Regeringen återkommer till konsekvenserna av detta i avsnitt 11.”

Programföretagen ska självständigt avgöra hur resurserna ska användas, men med tanke på att medelstillsdelningen minskar kommer det att behövas åtgärder. Vi ser en stor risk att besparingarna drabbar svagt bevakade områden, varför vi anser att det är viktigt att skrivningen om att stärka bevakningen finns kvar, så länge det finns svagt bevakade områden.

8.4.6 Speglingssuppdraget

Vi anser att den tidigare skrivningen ”variation i hela landet” ger bättre styrning för att visa skillnaderna i landet. Vi ser att det ofta visas en stereotyp bild av landsbygd, därför att man inte tar hänsyn till att det finns många olika sorters landsbygder.

10.3.3 Samverkan för att stärka en livskraftig produktionsmarknad i hela landet

Vi instämmer i att det fortsatt ska ställas krav på public service-företagen att bidra till att stärka en livskraftig produktionsmarknad i hela landet.

17.4 Organisation av public service-verksamheten

Vi ser inget behov av att utreda möjligheterna att slå samman de olika verksamheterna, och ser särskilt med oro de signaler kommittén skickar om att slå samman public service-företagens regionala verksamheter. Sådana sammanslagningar skulle innebära försämrade bevakning i hela landet, och sämre spegling av variationerna över landet.

19.6 Medelstillsdelning

Vi avstyrker förslaget till medelstillsdelning, eftersom det riskerar att innebära nedskärningar i verksamheten. I de flesta fall innebär nedskärningar i förlängningen centralisering av verksamhet och nedläggning av lokala och regionala verksamheter. Journalistik i hela landet kostar, och för att det ska bli mer än bara ord behöver det synas i budgeten. Skulle medelstillsdelningen ändå minska måste det vara tydligt att det inte ska drabba den lokala journalistiken.

BESLUT

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva remissvar är beslutat av Irene Oskarsson, ordförande och Erik A. Eriksson, ordförande. Josefin Heed har varit föredragande, med inspel från Terese Bengard.

Vireda

Irene Oskarsson

Ordförande

Klässbol

Erik A. Eriksson

Ordförande

Riksorganisationen Hela Sverige ska leva

Tel växel: 010-489 13 50

info@helasverige.se

www.helasverige.se #helasverigeskaleva

www.landsbygdsriksdagen.se